

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr. Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 20. november 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 69 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jakob Sølvhøj (EL).

Doknr. 291290

Dato 16-12-2015

Spørgsmål nr. 69:

”Med henvisning til ministerens svar på spørgsmål S 137 er det da ministerens opfattelse, at retssikkerhedssituationen for borgere med handicap uden pårørende og uden forudsætninger for at varetage egen retssikkerhed i det sociale system, er betryggende?”

Svar:

Jeg har ved besvarelsen af spørgsmålet forudsat, at det drejer sig om borgere med psykisk funktionsnedsættelse, og at spørgsmålet både omfatter personer, som er i stand til at give informeret samtykke til andre til brug for sagsbehandlingen på det sociale område, og personer, der ikke er i stand til at give informeret samtykke.

Som det også fremgår af mit svar på spørgsmål S 137, skal målgruppen have samme muligheder som alle andre borgere for at kunne agere i det sociale system, herunder ansøge om sociale ydelser og klage over kommunale afgørelser. Og de skal lige som alle andre borgere have de ydelser, de har ret til efter lovgivningen. Ingen borgere må stå uden nødvendig hjælp og omsorg, fordi de ikke har pårørende eller andre, der kan være dem behjælpelige.

Pårørende og andre nærtstående har oftest et indgående kendskab til borgerens behov, ønsker og holdninger. Det er derfor på mange måder værdifuldt, at de pårørende hjælper borgeren og er med til at sikre, at den pågældende får den nødvendige hjælp, og at kommunens hjælp gives på det bedst mulige grundlag. Det kan være såvel i forhold til dagligdags spørgsmål som i forhold til spørgsmål af mere retlig karakter. Er der ikke tale om dagligdags spørgsmål, kræver inddragelse af pårørende eller andre dog som udgangspunkt borgerens samtykke, og pårørende kan som udgangspunkt ikke klage over en afgørelse på det sociale område uden fuldmagt fra borgeren. Benyttelsen af borgerens partsrettigheder forudsætter, at der udpeges en værge for den pågældende.

Der er i servicelovens § 82, stk. 2, en særlig forpligtigelse for kommunen til at være opmærksom på, om der er behov for at beskikke en værge efter værgemålslovgivningen. Det er en del af kommunens omsorgspligt. Det betyder, at kommunen i sin kontakt med en borger altid skal være opmærksom på, om den pågældende kan varetage egne interesser. Det kan f.eks. være i forhold til sager, hvor kommunens vurdering af behovet for hjælp og afgørelse herom forudsætter borgerens aktive medvirken. F.eks. skal kommunalbestyrelsens afgørelser om tildeling af personlig hjælp og pleje efter kapitel 16 i serviceloven meddeles i skriftlig form. Der anvendes et skema, som udfyldes i samarbejde med ansøgeren. Er der tale om en borger, der på grund af et handi-

cap ikke er i stand til at varetage egne interesser, og som derfor ikke kan medvirke ved udfyldelsen af skemaet, skal kommunen være opmærksom på, at der skal medvirke en værge.

Det kan også være nødvendigt at beskikke en værge til at varetage en borgers rettigheder i forhold til sagsbehandlingen, når borgerens medvirken kræves. En værge skal således give samtykke efter retssikkerhedslovens § 11 a, hvis en myndighed skal indhente oplysninger, og borgeren ikke selv kan give gyldigt samtykke.

Det er min opfattelse, jf. også min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 67 og 68, at de gældende regler samlet set tilgodeser målgruppens retssikkerhed, men at der kan være behov for at præcisere over for kommunerne, hvordan reglerne skal anvendes i praksis. Jeg vil derfor sende et høringsbrev til kommunerne, hvori jeg redegør for anvendelsen af reglerne.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann